

så må de dog, når der er andre tilstede, rette sig efter den almindelige opfattelse og lade hende gå, og deres måde at behandle deres »undergivne« på betragtes af andre som et stort fejlgreb, der altid straffer sig. Således hørte jeg en gang fortælle: »Tænk, det endte med, at pigen bebrejdede fru, at hun gik for meget ud og derved forsømte sit hus. Den slags mennesker forstår aldrig deres stilling.« —

Det må altså være frk. Iversens mening, at pigen var berettiget til at gøre sin husmoder den bebrejdelse. Men hun glemmer, at husmoderen har ansvaret for, hvad pigen gør, og ikke omvendt. Hvad der er galt gjort eller forsømt i huset falder tilbage på husmoderen, selv om det er pigens fejl, og kan hun ikke få sine piger til at gøre arbejdet, som det skal gøres, er hun en udygtig husmoder. Heraf følger, at hun er *nødt* til at rette sine piger, og frk. Iversen vilde vist kunne få den erklæring fra de fleste husmødre, at dette er én af de pinligste pligter, der påhviler dem. Skulde pigen have lov til hver gang at »svare igen«, blev husmoderens opsynsgering i huset aldeles umulig, og samlivet mellem hende og pigen udartede til mundhuggeri. Så meget er sikkert og vist, at uden myndighed kan man intet ansvar have. Husmoderens gerning lader frk. Iversen ikke til at have megen forståelse for, og i det hele kan husmødrene nok ikke glæde sig ved hendes sympati.

Dette er, hvad jeg har at sige om frk. Iversens første forslag. Om det andet, at pigerne skal bo udenfor huset, kan jeg fatte mig kortere. Hvad vanskelighed det vilde volde i hjemmene, når al husmoderens medhjælp forlod hende kl. 7, tror jeg at have påvist i det foregående.

Men set fra pigernes eget standpunkt og med det inderligste ønske om at gavne denne stand betragter jeg gennemførelsen af frk. Iversens forslag som den største ulykke, der i dette øjeblik kunde hænde dem. Frk. Iversen har, for at forstå tjenestepigerne, sat sig selv i deres sted, hvilket er fuldkommen rigtigt. Men hun har dog ikke lov til helt at slutte fra sig til dem. Hun må tage de virkelige forhold i betragtning og ikke være teoritiker. Tilstanden er den, at de københavnske tjenestepiger for øjeblikket som regel er mennesker med en meget mangelfuld dannelse og meget ringe sædelig ballast. Man træffer lykkeligvis mange prægtige sædelige pi-